

samenwerkingsverband
Noord-Nederland

SEAN/NN		
Ingek.	17-2-'10	
Geboekt	No. 2	Dess.

SER Noord-Nederland
t.a.v. dhr. prof. dr. G.J.E.M. Sanders
Postbus 481
9700 AL GRONINGEN

Bestuurssecretariaat SNN

Postbus 779
9700 AT Groningen

telefoon: (050) 5224 942

e-mailadres: bestuur@snn.eu
website: www.snn.eu

Groningen, 15 februari 2010

Behandeld door : C.M. de Pee
Telefoonnummer : 058 292 5579
Ons kenmerk : UP-09-10372
Onderwerp : Reactie op adviezen SER Noord-Nederland

Geachte heer Sanders,

Op 8 mei 2009 heeft u ons uw advies "KoersVAST", het brede strategische advies over de sociaal economische koers van Noord-Nederland, gestuurd. Wij hebben dit advies de bestudeerd. Ook hebben wij een drietal ontbijtsessies met ondernemers en intermediairs georganiseerd om het door u uitgebrachte advies te bespreken. De verslagen van deze sessies hebben wij bijgevoegd.

Wij willen bij deze graag reageren op de door uw Raad gegeven adviezen.

Daarnaast willen we in deze brief ook reageren op het door uw Raad uitgebrachte advies inzake de recessie, aangezien een aantal adviezen raakvlakken vertoont met de adviezen in KoersVAST.

Allereerst willen wij u natuurlijk hartelijk dank zeggen voor de door u uitgebrachte adviezen. Er zit een aantal interessante aanbevelingen tussen dat voor ons zeker de moeite waard is om nader op in te gaan.

Juiste koers

Over het algemeen kunnen wij stellen dat u van mening bent dat wij in Noord-Nederland de juiste koers varen. Onze pieken pakken wij voortvarend op, hetgeen wij van plan zijn te blijven doen, wij leggen reeds de combinaties tussen deze sectoren (o.a. combinatie sensoren en water / Project IJkdijk) en investeren – zoals u adviseert- in een opleidingsstructuur die aansluit bij de economische sectoren. Daarnaast staat ons mál - contramal beleid niet ter discussie. In die zin omarmen wij uw uitgangspunten en de adviezen die verwoord staan onder het kopje 'economische ontwikkeling'.

Nieuwe kansen

U signaleert kansen voor de sectoren zorg en toerisme. Alhoewel uw advies om ook hier in te investeren op gespannen voet staat met uw advies om op de eerder ingeslagen weg door te gaan, onderschrijven wij de constatering dat de Zorgsector een grote banenmotor voor Noord-

Nederland is. Momenteel zien wij grote kansen voor Noord-Nederland om het thema gezondheid (healthy ageing) verder uit te bouwen.

Uw suggestie om een Toerisme Innovatie Forum (à la het Zorg Innovatie Forum) op te zetten klinkt interessant. Wij zouden graag een nadere toelichting (met de kansen voor Noord-Nederland) op dit voorstel van u krijgen.

Onze energievisie herkennen wij in uw beeld om "de piek Energie" met kracht en langdurig voort te zetten en om onderscheidend te zijn en te blijven. Wij kunnen ons ook vinden in het advies om gekozen stimuleringsmaatregelen langdurig voort te zetten, waarbij wij wel willen aantekenen dat het zwaartepunt hiervan bij de Rijksoverheid ligt (bijvoorbeeld in de subsidieregeling duurzame energie). Voor onze eigen inzet geldt ook hier de kanttekening van het op korte termijn beperkter worden van onze middelen.

Ruimtelijke ordening

U adviseert om te komen tot een integraal kaderplan voor de gebiedsontwikkeling van heel Noord-Nederland dat voor de langere termijn richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van ons landsdeel. U geeft daarbij een aantal inhoudelijke aandachtspunten mee. Wij constateren dat uw aandachtspunten goed sporen met het ruimtelijk beleid zoals dat sinds het eind van de jaren '90 is gevoerd. ("Kompas voor de toekomst"). Ten opzichte van het "Kompas voor de toekomst" benoemt u enkele relatief nieuwe ruimtelijke vraagstukken die om een beleidsmatig antwoord vragen (energie, krimp, klimaatverandering).

Uw advies sluit aan bij de afspraak die wij met het rijk gemaakt hebben om inzake het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Twee keer per jaar vindt er tussen rijk en regio bestuurlijk overleg plaats waarin afspraken gemaakt worden over investeringen in het ruimtelijk-fysieke domein. Rijk en regio willen meer samenhang brengen in deze investeringen door deze te baseren op een gezamenlijke ruimtelijk-economische visie. In dit verband is in het afgelopen bestuurlijk overleg overeenstemming bereikt over de Gebiedsagenda Noord-Nederland, waarin een dergelijke visie is neergelegd. Deze agenda is bedoeld als onderbouwing voor onder meer toekomstige investeringsbeslissingen in het kader van het MIRT.

Terwijl de huidige Gebiedsagenda nog sterk gebaseerd is op bestaand beleid is het de bedoeling in de volgende versie een slag te maken om de agenda meer strategisch van aard te maken en de onderwerpen 'Klimaat' en 'Energie', evenals de ruimtelijk-fysieke aspecten daarvan, nader uit te werken. Ook zal de volgende versie meer gericht moeten zijn op de lange termijn, waarbij de focus zal liggen op het Nationaal Stedelijke Netwerk Groningen - Assen en de gemeente Leeuwarden. In het proces van het formuleren van de volgende generatie gebiedsagenda willen wij graag gebruik maken van uw expertise.

Noordelijke ontwikkelingsas

U schetst terecht de intensieve oriëntatie van Noord-Nederland op de Noordelijke Ontwikkelingsas. Wij hebben - zoals u bekend is - de afgelopen periode op basis van het Actieplan Noordelijke Ontwikkelingsas 2007-2010 gericht en in nauwe samenwerking met het noordelijke bedrijfsleven vele activiteiten uitgevoerd om de positie van Noord-Nederland in de NOA-regio onder de aandacht te brengen. In de loop van 2010 zullen wij, zoals afgesproken, een nieuwe inzet moeten bepalen voor de komende periode. Dat zullen wij doen op basis van enerzijds een korte evaluatie van de afgelopen periode, en anderzijds gerichtheid op de opkomende sterke sectoren in het brede verband van de nieuwe periode van de Europese Commissie. Uw advies zullen wij daar uiteraard bij betrekken.

Arbeidsmarkt / werkgelegenheid

U adviseert om het thema werkgelegenheid een gewicht te geven bij de keuze welke sectoren verder gestimuleerd moeten worden. Momenteel wordt elke subsidieaanvraag beoordeeld op zijn merites en inherent hieraan wordt de vraag gesteld hoeveel arbeidsplaatsen stimulerend van een bepaald project oplevert. Toch vinden wij het nog belangrijker dat het project een bijdrage levert aan de transitie van onze economie naar een kenniseconomie. Juist in deze tijd is het goed om innovatie en kennisoverdracht te stimuleren.

Uw visie op de arbeidsmarkt onderschrijven wij van harte. De aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt is een prominent punt in de Strategische Agenda 2007 – 2013 van het SNN. Achterliggende gedachte is dat de kwaliteit van het (beroeps-)onderwijs en de aansluiting met de arbeidsmarkt structureel verbeterd kunnen worden en dat verbetering van de aansluiting van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt een conditionerende factor is voor verdere economische groei en de transitie naar een kenniseconomie.

Wat betreft uw voorstel rond gesubsidieerde arbeidsplaatsen willen wij optimaal inspelen op andere middelen (nationaal) die hiervoor eventueel beschikbaar zijn of komen. Ook is het goed om bij het arbeidsmarkt- en scholingsbeleid te kijken naar een ieders rol in de keten. De provincies vervullen in dezen een stimulerende functie en proberen de juiste partijen hiervoor aan tafel te krijgen.

Intensieve noordelijke samenwerking

Uw advies om als Noorden meer als eenheid te opereren onderschrijven wij van harte. Het is niet voor niets dat wij als drie provincies en vier gemeenten gezamenlijk onder de vlag van het SNN intensief samenwerken en optrekken richting Den Haag en Brussel. Deze samenwerking functioneert binnen de huidige SNN structuur heel goed. Het is goed om te zien dat we als Noorden één vuist kunnen maken, met behoud van onze (afzonderlijke) bestuurlijke identiteit. Wij zijn voor een lean en mean SNN, met korte lijnen, zodat we snel op de dynamiek van alledag kunnen reageren.

Toekomstig regionaal economisch beleid

Momenteel wordt er tussen het Rijk (MEZ) en IPO gesproken over het toekomstige piekenbeleid (na 2010). Vanaf 1 januari 2010 zal er voor het regionaal- en gebiedsgerichte beleid gericht op pieken één nationaal kader gelden. Dit kader zal de criteria bieden voor de piekenprogramma's. Voor 1 maart 2010 hopen wij van MEZ duidelijkheid te verkrijgen over dit nationale kader.

Ook het Europese Cohesiebeleid (na 2013) is aan verandering onderhevig. Er zal nog meer focus gaan plaatsvinden op kennis, en ook minder pieken dan tot nu toe het geval was. In de periode 2007 t/m 2013 is voor doelstelling 2-gebieden al minder cohesiegeld beschikbaar dan in de voorgaande periode 2000 t/m 2006. Hier ligt niet alleen een relatie met de grote uitbreiding van de Unie in 2004, maar ook met een breed gedragen opvatting dat het meeste geld moet gaan naar de armste gebieden in de Unie en dat de rijkere gebieden minder geld van de Unie nodig hebben voor hun economische ontwikkeling. Men verwacht dat de tendens om minder geld beschikbaar te stellen voor zgn. doelstelling 2-gebieden zich in versterkte mate zal voortzetten voor de periode 2014-2020.

Rollen en instrumenten voor de overheid

U doet een aantal suggesties voor de lagere overheid om de door u verwoorde koers verder handen en voeten te geven. Een aantal van deze suggesties nemen wij voor kennisgeving aan. Het belang van de rol die we als launching customer hebben wordt met name door ons erkend en we beseffen dat we hierin nog stappen kunnen zetten.

Wij vinden het fijn te lezen dat de noordelijke provincies zich positief onderscheiden van de rest van Nederland door de snelheid en flexibiliteit waarmee bedrijven in Noord-Nederland worden

geholpen bij het verlenen van vergunningen. Dit sterkt ons in de gedachte dat we op de juiste weg zitten.

SER-advies over de recessie

Wij hebben naast het KoersVAST-document ook met veel belangstelling kennis genomen van uw advies inzake de recessie. Wij zijn u erkentelijk voor uw positieve reactie met betrekking tot de door ons ingezette lijn in het kader van onze provinciale en gemeentelijke versnellingsagenda 's. Wij gaan hier met vaart mee verder. Wij hebben kennis genomen van de door u genoemde rapporten "Joint Implementation Network" en "Gevolgen van de kredietcrisis voor Noord-Nederland" (Broersma en van Dijk). Het belang van een gezamenlijke SNN lobby richting Den Haag onderstrepen wij. De afgelopen periode zijn wij tot een intensivering gekomen van de lobby op noordelijk niveau. De zorg die in uw advies doorklinkt met betrekking tot het afkomen van de provinciale middelen delen wij. Overigens staan ook de gemeentelijke financiën onder druk. In IPO- en VNG-verband zijn wij intensief bezig om hier nadrukkelijk aandacht voor te vragen. De algemene aanbevelingen die in uw advies staan nemen wij voorshands voor kennisgeving aan. In het kader van de uitvoering van onze versnellingsagenda 's zullen wij waar nodig hier aandacht aan schenken.

Energie

Juist in het recessieadvies geeft u veel aandacht aan het noordelijk speerpunt Energie. Wij nemen waar dat uw adviezen in grote lijn overeenkomen met hetgeen in het Energieakkoord Noord-Nederland is afgesproken en daarmee dus met de zaken waarop wij al inzetten. Bijvoorbeeld de inzet op groen gas, CCS en industriële infrastructuur. Wij constateren dat voor uitvoering van uw adviezen en onze ambities gelden nodig zijn die ten dele al vrijgemaakt zijn of waarvoor inmiddels (lobby)trajecten zijn gestart om deze binnen te halen. Wij vinden het wel verstandig om kritisch te kijken naar de rol die we zelf al dan niet (kunnen) spelen in de financiering van initiatieven.

Tot slot

Wij hebben hier volstaan met een 'kopsgewijze' reactie op het advies. In ons gezamenlijke overleg van 26 januari jl. hebben we wat langer stilgestaan bij een aantal onderwerpen in uw KoersVAST-advies.

Wij bedanken u nogmaals voor de door u uitgebrachte adviezen.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

M.J. van den Berg
voorzitter

H.J. Bolding
secretaris